

פרשת נח - ראש חודש מרחשון

"ויהי כל הארץ שפה אחת ודברים אחדים" (בראשית י"א, א')
והתוצאה: "ויפץ ה' אותם על פני כל הארץ.." (ח')

חסד עשה הקב"ה לבני האדם בכך שיש להם שפות שונות, תרבויות, השקפות, דעות ומשטרים שונים. ההתמודדות והעימות בין ניגודים אלה, הם המונעים שליטת גוף מרכזי אחד שהוא תמיד שלטון רודני על האחרים..
חזון 'האנושות האחידה' הריהו חזון בלהות, ומשמעו דיכוי כל אפשרות התפתחות והתקדמות שאינו משאיר מקום למאבקים על דעות שונות.
קולקטיביות רעיונית ושלטונית היא הסכנה הגדולה ביותר הצפויה לאנושות.
'שפה אחת ודברים אחדים' - פאשיזם, נאציזם.

(מתוך ספרו של ישעיהו ליבוביץ' - 'שבע שנים של שיחות על פרשת השבוע')

שיעור פרשת השבוע- יצחק שלומי

י מ י ה ח ו ל		ש ב ת	
5.51	זמן תפילין /טלית	18.03	הדלקת נרות
9.34	סוף זמן ק"ש	18.10	מנחה א' 14.00 ב'
18.16←18.20	שקיעה		ערבית ושיעור
13.15	מנחה א' (בחד"א)	6.45	שחרית א'
		8.30	שחרית ב'
18.10	מנחה וערבית	11.30	קידוש
18.37	צאת הכוכבים	17.10, 13.30	מנחה
20.10	ערבית	17.30	מסיבת חתנים:
			לימוד בקבוצות
7.30	שחרית נוער	18.57	צאת השבת

ש ב ת
ש ל ו מ

”את קשתי נתתי בצנן” (ברא' ט', י"ד)

”והקמותי את בריתי אתכם... ולא יהיה עוד מבול לשחת הארץ... זאת אות הברית... את קשתי נתתי בענן” (ט', י"א-י"ג)

נח וכל משפחתו היוצאים מן התיבה השמורה והמוגנת, נחשפים למימדי ההרס והשממה. בצד הרצון לשקם ולברוא מחדש חיים בריאים ותוססים, הכאב בזיכרון העבר שנכחד, והפחד מאובדן נוסף מעיבים על היכולת להשתקם:

”... שהיה נח דואג לעסוק בפריה ורביה עד שהבטיחו הקב"ה שלא לשחת העולם עוד... ואתן לך אותי” (רש"י ט', ט').

האות הנבחר הוא הקשת בהתגלותה. מראה הקשת בענן אמור להרגיע את האדם בהזכירו שכליון מוחלט נוסף לא יהיה.

מראה הקשת אף נתפס כגילוי שכינה:

”אמר ר' יהושע בן לוי הרואה קשת בענן צריך שיפול על פניו, שנאמר כמראה הקשת אשר יהיה בענן וגו'... ואראה ואפל על פני (יחזקאל א, כ"ח)” (מדרש הגדול, נח ט', י"ד)

מהו הקשר בין האות ובין משמעותו? איזה גילוי מתגלה לעיני האדם הרואה את הקשת?

השימוש של הקשת בימי קדם מסייע בהבנת הקשר בין האות ובין משמעותו. הקשת שימשה (ביחד עם החץ) ככלי מלחמה. בעת השימוש בקשת מפנים אותה אל עבר המטרה. כמו כן לקשת יש יתר המשמש ליצירת מתח מוגבר על החץ, על מנת להגביר את מהירות ועוצמת החץ בשליחתו.

לעומת הקשת הלוחמנית, הקשת בענן הפוכה בכיוונה ובכוונתה. כיוון הקשת בענן הפוך (איננו מופנה אל הארץ מן השמיים) וכן אין לקשת בענן יתר.

יתכן שלאנשים שחוו את המבול, כל גשם עורר מתח ודאגה- האם שוב מתעוררת מידת הדין לשחת כל בשר. שני מאפייני הקשת- שאינה מכוונת אל הארץ, ואי קיומו של יתר- שניהם באים לסמל כי אין מידת הדין משתלטת על התבל:

”אבל עשאו בהפך מזה, להראות שלא יורו בו מן השמיים, וכן דרך הנלחמים להפוך אותו בידם ככה- כאשר יקראו לשלום למי שכנגדם” (רמב"ן ט', י"ב).

הקשר בין האות ובין משמעותו- הקשת היא אות של שלום, ואשר על כן היא מגלה כי לא יבוא מבול.

אחד מהמאפיינים הבולטים של הקשת הוא גווניה המרהיבים. הקשת היא קרן אור אחת המשתברת לשבעה גוונים. כל הגוונים הם חלק מן האור ובאיחודם הם יוצרים קרן לבנה אחת.

בפירושו של הרש"ר (ט', ט"ו) הוא מציע קשר בין גוני הקשת לבין משמעותה: ”הן זו תהיה הנהגת ה' מכאן ואילך: רבות ומגוונות הדרכים להתפתחות המין האנושי: אך ה' לא יגזור כליה על האדם, אלא יחנכו לקראת המטרה האלוקית- על יסוד השוני ורבגוניות בני האדם”.

העולם מלא בגיוון. כל נפש חיה היא מגוונת- ישנם זנים כה רבים. בפרט קיים גיוון עצום בנפש האדם. כמו בקשת, בה- החל מן הגוון האדום ועד הגוון הסגול- כל הגוונים מרכיבים את האור, כך גם באדם:

"מן האדם הרוחני המאיר באור הרוח ועד לאדם המגושם, שאור ה' בו מעומעם- כולם מחוברים אל החיים, וה' פורש עליהם את סוכת שלומו: בכולם שבירת קרן אור של רוח ה': וגם כהי הרוח המרוחקים מן האור- בני האור המה... חז"ל מדמים את דרגות הצדיקים לגוונים שונים של אור: מן האור המבהיק של השמש ועד לאור המעמעם של המנורה... "שבע כתות של צדיקים...פניהם דומות לחמה ללבנה לרקיע לברקים לכוכבים לשושנים ולמנורת בית המקדש (ילקוט פ' אמור סי' תרנא)". (רשר"ה ברא' ט', ט"ו).

הנהגת ה' שלאחר המבול לא תהיה אחידה לכל האנושות כי אם רבת פנים, בהתאם לגוונים הרבים של האדם. הקשת בססגוניותה מסמלת את הריבוי הזה.

הקשר בין האות ובין משמעותו- הקשת היא אות להנהגת ה' המגוונת בהתאמה לגיוון האנושי. היא מגלה את ריבוי הפנים בהנהגת ה' את העולם.

תנ"ך דלור

שבת ראש חודש ארחון

ב' דראש חודש שבת קודש פרשת נח, מוציאין שני ספרי תורה. האחד קורין ז' גברי בפרשת השבוע.

בשני למפטיר בפרשת פנחס - 'וביום השבת' עד 'ונסכו'. מפטירין 'השמים כסאי' (ישעיהו ס"ו).

אין אומרים אב הרחמים והזכרת נשמות. 'מוסף אתה יצרת'.

ליל ששי ז' בו בערבית- מתחילין לומר 'טל ומטר'.

(מתוך 'לוח ארץ ישראל' - הרב טוקצינסקי)

נר זיכרון-

(תשס"ח)

ז' חשוון - יום פטירתו של חברנו בנימין רון ז"ל

השבוע (וקצת...) - Fine

ביום רביעי, ליל שמחת תורה - עלה ליפא אהרוני לדוכן כהרגלו, הזמין את הציבור לרקוד ולשמוח, חילק את ספרי התורה והמשיך להפגין את יכולותיו המרשימות בדרבון הציבור ממש כמו 'בימים ההם', אך עם יותר וותק וניסיון.. גם למחרת- **יום חמישי, שמחת תורה** - המשיך ליפא ב'מלאכת ניהול ההקפות' ביד רמה ובהתאם ללוח הזמנים שנקבע מראש, כך שכל אחת ואחד, יוכל לתכנן את צעדיו כראות עיניו. בתום ההקפה השנייה יצאנו לקידוש המסורתי על הדשא שכלל שפע של תקרובת, ובכללם: מיני מתיקה ומליחה, קוגעל ירושלמי מהביל וריחני ואף פינה מיוחדת לייש ולמשקאות שמחה זומנה לציבור המתפללים. את הפונץ' - מבית מדרשו של אפריים גולן, מזג דוד דרורי שהזכיר לציבור כי המשקה הטעים, המתקתק והירקרק, ידע לא רק תוספת הגונה של קרח.. גם ליקר השוקולד האיכותי, מתוצרתו של דוד מוסנזון לא נחסך מאתנו על מגוון טעמיו. כך מצאנו עצמנו הולכים מחיל אל חיל עד שפגשנו בקבוק בודד ועליו מדבקה הכתובה בכתב יד - 'ליקר אתרוגים תשע"ג'. לאחר מחקר מקיף ומעמיק, הסתבר כי חברתנו יהודית מוסנזון, היא שרקחה את המרקחת המופלאה. לטענתה מדובר ללא ספק במשקה בריאות ממעלה ראשונה, שהרי מקורו בפרי אשר שימש למצווה! היש הוכחה טובה מזו?

בעוד אנו סובבים על הדשא, הכינו ה'תיישים הצעירים' את רחבת הריקודים אל מול הארון הקודש. חיש מהר, העלו חלק מספסלי התפילה הכבדים אל הדוכן ואת יתרתם דחפו לצדדים. את חלון ההזדמנות שנוצר - כשהרחבה ריקה ממרקדים ומרהיטים, ניצל חברנו יחזקאל לנדאו באופן מקורי במיוחד. מיד נטל מטאטא שהכין מבעוד מועד והחל לטאטא במרץ ובדבקות את הרצפה שזו לה ההזדמנות אחת לשנה, להיות לגמרי חשופה. חברנו המסור לא בזבז רגע בשעון החול ותלתלי האבק, והזדרז להשלים את מלאכתו עד להגעתם של ראשוני הרוקדים. בהקפה הששית עמד חברנו במרכז הרחבה ובאותה הדבקות ואף למעלה ממנה, הקפיץ את הרוקדים הסובבים אותו במעגל, על ילדיהם, בפיוט "האדרת והאמונה..", כשהוא עצמו מנתר בעיניים עצומות מעל כולם, ידו האחת לופתת את טליתו מסביב לצווארו והשניה מושטת כלפי שמיא עם ספר התפילה. גם הבנות והנערות רקדו מאחורי המחיצות ונתנו קולן בשיר, בעוד הקטנטנות שבהן שהגביהו עצמן ועמדו על דוכן הכוהנים - הביטו בעיניים פקוחות וסקרניות על המתחולל בכל הגזרות. מה נהדר היה המחזה שחוזר על עצמו אחת לשנה ומחבר את מסורת הקהילה אל שורשיה.. במקביל העבירה רותי לזר שיעור לנשים שהתחיל בסוגיית 'עזרת הנשים' ומשמעותה בראי ההיסטוריה, והמשיך בסוגיות חמות נוספות הקשורות במעמד האשה. השיעור, שהתאים לשומעיו ככפפה ליד, עורר תגובות מצד הקהל וזכה לרייטינג מרשים.

משנסתיימו הריקודים ניתנה הרשות למשפחות 'חתן תורה' - אייל ו'חתן בראשית' - כרמון, שעלו זו הפעם הראשונה במסגרת מיוחדת זו, וייצגו את משפחותיהם במעמד המכובד.

בליל שבת - התקבצו בני משפחת דרורי ושרו את 'השכיבנו' בקבלת שבת, על פי הלחן המיתולוגי של אביהם - סבס יעקב דרורי ז"ל. אביה של איילת - צביקה, עמד במלוא קומתו והדרו וחיזן את הפיוט בקול שאינו זקוק לשום אמצעי הגברה, בליווי המקהלה המשפחתית שמסביבו.

לאחר התפילה דרש הרב ארי בסיועו של ד"ר הוד, בעניין חיסון הפוליו. ובקצרה - אותם הילדים שנולדו בעשור האחרון וחוסנו באופן חלקי בנגיף המומת, מהווים סכנה לשאר האוכלוסייה אם לא יחוסנו באופן מלא בנגיף המוחלש! הן מבחינת ההלכה והן מבחינת הרפואה מדובר בפתרון ברור וחד משמעי, אשר הסיכון האפסי לילדים והתינוקות המתחסנים בשנית, אינו מצדיק הימנעות ממנו וסבירות גבוהה יותר של פגיעה באחרים - מקרה קיצוני עוד יותר מ"לא תעמוד על דם רעך".

בשבת - עלו לתורה שני 'בני המצווה' - יותם אריאל ונגה דרורי, שכל אחד מהם קורא בתורו בנוסח הייחודי לו. חידשנו את מנהג 'ברכת הרב בשם הקהילה' לאחר קריאת ההפטרה קודם מוסף, בפרשה המסמלת התחלה חדשה, ומלמדת על הדרישה מהאדם ליטול אחריות על מעשיו.

את שיעור פרשת השבוע העביר בני גינזברג, שבחר לדבר דווקא על הפרשה הקודמת - 'וזאת הברכה' הסובלת מקיפוח מתמיד בלימוד פרשת השבוע, מכיוון ואינה זוכה לשבת משל עצמה, ומטבע הדברים 'נבלעת' בחגיגות שמחת תורה. בני הביא זווית מעניינת בברכת משה לשבטים הנמנים על פי סדר התנחלותם בארץ: מדרום לצפון. למדנו גם על התהליך שהתחיל ב "ויִתן שם ישראל" במעמד הר סיני - אוסף של יחידים המתאגד יחד, ועד "בִּהְתְּאֲסֹף רֵאשֵׁי עַם יִחַד שְׁבֻטֵי יִשְׂרָאֵל" המתאר שבטים מאורגנים היטב, בתום המסע ערב הכניסה לארץ.

בשיעור אחה"צ עסקנו במנהג לומר 'בסימנא-טבא' (בסימן טוב) בחלק מהקהילות, על ידי הקורא קודם קריאת פרשת בראשית, הגורם לבעיה הלכתית של 'הפסק' בין הברכה לקריאה. ניסינו ללמוד ולהסיק מהלכות שחיטה. גם שם אסור שיהיה הפסק בין הברכה לשחיטה. הבעיה שהובאה לצורך השוואה היא במקרה בו נאלץ השוחט היהודי הנמצא אצל ה 'ישמעאלים' להפסיק בין ברכה לשחיטה ולומר את ברכתם מתוך החשש שלא להפסיד ממון במקרה של טריפה. ומדוע? כי גם לישמעאלים יש הלכות 'הפסק' בין הברכה לשחיטה (וברכתו - 'אללה וואכבר') ואם יהודי רוצה להיפטר מהטרפות - עליו לנהוג כרצונם. לבסוף נמצא הפתרון ההלכתי בדמות תרגול כשר הנשחט כהלכה בסמוך לברכה, המבטל את החשש להפסק בבהמות שיבואו אחריו. במקרה דנן הנקרא 'צורך', היות והוא מברך על התחלה חדשה והיעדרו עלול לגרום לצער וחשש אם לא ייאמר, בדומה לצער על אבדן ממון במקרה השחיטה - נמצאו הפתרונות להקל בעניין. ה 'בן איש חי' הולך צעד קדימה ומכיר הלכתית ב 'צורך האנושי' ואף נותן לו גושפנקא גם אם אין לו תקדים בהלכה. מבחינתו אין כל מניעה לומר ב 'סימן טוב' לפני הקריאה ולהקל בנושא ההפסק - העיקר שיבואו המבקשים לומר זאת, על סיפוקם. "להיות הקריאה הזאת סימן טוב לכל השנה כאדם שנולד לו בן או נשא אשה שיאמרו לו בסימן טוב..".

ביום ראשון - נערכו 'בסימן טוב' ארוסיהם של איתי לבית גולן ואווה - זוגתו המיועדת, תחת אוהל מרשים, אותו בנה החתן במו ידיו! בעזרת חבריו וקרוביו. השמחה היתה רבה. טכס ה 'חינה' נערך כהלכתו, וחינה של אם החתן דרבן את האורחים לצבוע את כפות ידיהם בצבע האדמדם - כתמתם למזכרת.

ביום שלישי - נכנס רשמית מנהל הקהילה החדש - נחום לנדאו, לתפקידו. נאחל לו הרבה הצלחה בהמשך. הצלחתו - הצלחתנו!

תודה לעופר על מאמציו. לא מובן מאליו, איכה נשא (כמעט) לבדו, את 'טרחנו', 'משאנו' ולעיתים אף את 'ריבנו'..

בהמשך מובאים הדברים שכתב עם סיום תפקידו - מילות סיום וסיכום.

חזק, חזק ונתחזק!

יורם קימלמן

איכרע אַחנאכט האנדערטה ב"מבצע לולב" 1956
 אַחנאכט הונדערט ב"מבצע לולב" – 1956

במלאת 57 שנים לפעולת התגמול של הצנחנים ב"מבצע לולב" 1956 – משטרת חוסאן ומוצביה – בליל הושענא רבה, התכנסו הלוחמים מהחטיבה המוצנחת 202 לזכר פעולת התגמול בחוסאן, שנקראה מבצע "לולב". האירוע היה מרתק, מושקע מאוד, עלינו על המגדל הגבוה בישוב נווה-דניאל וצפינו משם על המוצבים שהתקפנו, וחנכנו בביקור במבוא-ביתר באנדורטה לזכר הנופלים. הכנס התקיים ביוזמת ביי"ס שדה כפר-עציון. בעקבות רציחתם של ארבעה מדענים שהשתתפו בכנס מדעי של החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה ברמת רחל ורצח אישה במושב עמינדב ורצח חקלאי בקיבוץ מעוז חיים, החליטה ממשלת ישראל לבצע פעולת תגמול גדולה וניתן לה שם הקוד הצהלי "מבצע לולב".

לראשונה יצאנו לפעולה – שני גדודים, גדוד הצנחנים 890 בפיקודו של רפול איתן, וגדוד הנח"ל המוצנח 88, בפיקודו של מוטה גור. המטרה היתה פשיטה על בנין משטרת חוסאן ועל מוצבי הגבול, השמדת האויב והריסת מצודת המשטרה והמבנים הסמוכים.

למחרת בליל הושענא רבה התכנסנו – לוחמים משני הגדודים שהשתתפו בפעולה. הגדוד שלנו (88) תקף את מוצבי הגבול הירדני בזמן שהגדוד השני תקף את משטרת חוסאן והניח מארבים על הכביש המוליך לחברון וירושלים. שעת הפעולה נקבעה לעשר וחצי בלילה, אבל עוד לפני שהגענו לגבול התגלינו על ידי הצבא הירדני, הכל הודות לנעליים שלנו, שהיו עם מסמרים והשמיעו רעש אימים, וגילו אותנו. (מאז, צה"ל הוציא מהתקן את "נעלי המסמרים"). הירדנים פתחו עלינו באש עוד לפני שגדוד 890 תפס את מקומו. הגדוד שלנו היה צריך לתקוף שלושה מוצבי גבול והפלוגה שלנו היתה צריכה לשים מארבים בואדי פוקין על הדרך שהובילה לגוש עציון, שם ישב גדוד ירדני. הלחימה העיקשת נמשכה כחמש שעות ובמהלכה קרבות רימונים וקרבות פנים אל פנים. הירדנים שלשו רימונים לתוך התעלות וגרמו לנפגעים. מוטה גור הורה ללוחמים לצאת מהתעלות ולהסתער על האויב. תוך זמן קצר נכבשו המוצבים ותחנת המשטרה פוצצה.

אבודתינו – עשרה הרוגים וששה-עשר פצועים. הלוחם משה וייס שהיה במחזור הראשון של הנח"ל המוצנח, איבד את מאור עיניו, ועל חלקו בקרב הוא קיבל את עיטור העוז, והוא מסייע לנכי צה"ל עיוורים. הכנס היה מרשים ביותר. מהישוב נווה-דניאל יצאנו לבקר במוצבים שתקפנו וגם חנכנו את האנדורטה לחללי הצנחנים.

חיים יקותיאל

אַמריט ומשה בן צבי מלף טוב אַהאָדט הנ'נה והנ'ן
 נכדיט אַיהודית ויידן, יאָדיהט על חני ומנחם ויידן

אַרחאָ סימון ולכל האספה
 מלף טוב אַבת האצווה על הנכדה – אַיבי
 בתם על אלת ואוריאל סימון

סיכום החגים (נכתב באוצאי שמחת תורה)

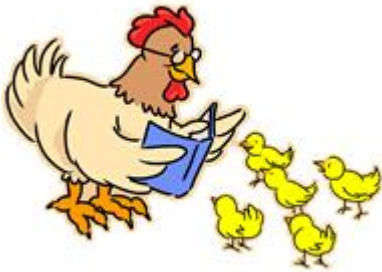
כולי נרגשת עדיין מאירועי החגים היפים שעברו על קהילתנו פה בסעד. הדאגה לכל הפרטים בכל חג. החל מלוחות זמנים מאורגנים ונוחים, המשך בשוק שישי המספק מזון לכל דורש. הסוכה היפה שלבסוף נמצא מי שיבנה ויקשט ויסדר הכל. שוק ארבעת המינים, השיעורים שניתנו בחגים ובחוג"מ. ממש דאגה לכל פרט ופרט. מקומות הישיבה בביה"כ והאוהל שנבנה במיוחד הראו דאגה ואכפתיות.

התפילות היפות עם השירה ושיתוף הציבור. היחד שלנו, כן הרוח של סעד. הם באמת משהו מיוחד!

ההתרגשות הגדולה ביותר שלי הייתה עם איתמר שלנו, איך שהוא חווה את החגים בצורה מדהימה. ואפילו היום כאשר כולם יכלו לעלות לתורה – איתמר עלה אף הוא לתורה. לצערנו הוא אינו יכול עדיין לעשות זאת ביום רגיל כי אינו יכול לבטא ממש את הברכות כראוי. אך הרצון העז שלו לקיים מצווה זו כמו כולם הינו חזק מאוד ולולא קהילה כל כך תומכת ומפרגנת לא היה יכול לעשות זאת.

למי תודה ולמי ברכה? כמובן לכל העוסקים בצורכי הציבור באמונה. לאנשי ועדת דת ולבני העומד בראשה ובעצם לכל מי שהיה פה ונטל חלק באווירה המשפחתית הטובה שלנו.

רחמי אגדאו

שעת סיפור הספריית ילדים

ביום שני ג' חשוון - 7/10

שעת סיפור עם - אפרת פראווי

בשעה 17.30

לאחר מכן ניתן לשאול ספרים וסרטים עד השעה 19.00

אוצאניט בשמחה

אנשה דרוכי - מלף טוב אבר המצווה!

לאילת אדוד ולכל המשפחה, הרבה נחת ושמחה!

איותם אריאל - מלף טוב אבר המצווה!

אמילף לחוסה ולכל המשפחה, שתלכו אהרבה שמחה ונחת!

חסידי

אין שבת מתאימה יותר מפרשת "נח איש צדיק תמים הנה" (בראשית ו', ט') מלספר על הענקת התואר חסיד אומות העולם לגיינו בארטאלי על ידי יד ושם. מי היה האיש ומה היה פעלו בתקופת החושך הנוראה לעם ישראל ומה הקשר שלי לעניין.

גיינו בארטאלי היה רוכב אופניים שזכה שלוש פעמים בטור ד'איטליה ופעמיים בטור ד'פרנס בשנות ה-30 וה-40 של המאה הקודמת. בטוסקאנה (כנראה באסיזי) הייתה, בזמן הכיבוש הנאצי, "תעשייה" ממשית של ייצור תעודות מזויפות. התעודות הללו, שכללו פנקסי מזון ותעודות זהות, היו סם חיים לכל יהודי שביקש להסתתר ולא ליפול לידי מבקשי נפשו.

כדי לשנע את הבקשות עם התמונות ואחר כך את התעודות המוכנות למקומות שם היו נחוצות, הוא הציע את שירותיו. הניירות הללו ריפדו את מושב האופניים שלו שכוסה אחר כך באופן מקצועי מאד. את דרכו עשה כמובן רכוב על אופניו ולא פעם נעצר על ידי הכוחות המזוינים שביקשו לוודא מה מעשיו, הוא כמובן אמר להם שהוא רוכב במסגרת האימונים שלו, הם האמינו לו ובכל זאת ביקשו לערוך עליו ועל אופניו חיפוש. הוא הגיב בהבנה וביקש מהם רק דבר אחד – "אל תיגעו במושב האופניים שכן הוא מעוצב באופן מקצועי כדי שלא להזיק לי כשאני רוכב למרחקים ארוכים." החיילים, שהכירו את האלוף גיינו בארטאלי, נענו תמיד לבקשתו וכך הגיעו התעודות לתעודתן. הוא היה איש ידוע וסמך על כך שיאמינו לו ואכן כך קרה. הקשר שלי לאיש הוא כפול, קודם כל הקשר שלו בפירנצה היה עם אבי הרב הרופא נתן קאסוטו הי"ד שסיפק לו את הבקשות עם התמונות ואחר כך קיבל מידי את התעודות והעבירן לתעודתן. אחרי המלחמה הדבר לא נודע לאיש. האנשים שניצלו אודות לתעודות שהוא העביר לא ידעו כמובן מי הוא הבלדר, כל אנשי הקשר שלו לא שרדו ולא היה מי שיספר והוא לא סיפר. לימים הגיע הסיפור כשמועה לדודתי אחות אמי, שרה קורקוס, והיא פנתה אל האיש כדי לראיין אותו, הוא ידע שהיא מראיינת מטעם המרכז לתיעוד יהדות בת זמננו במילאנו וסירב להתראיין, אבל כשהסבירה לו שהיא מתעניינת בסיפור בשל היותה גיסה של נתן קאסוטו, ועוסקת רבות כדי לתעד את מעשיו של הגיס האהוב נתן קאסוטו, בטרם נלכד וגם אחרי לכידתו, נעתר לבקשתה עם הדגשה על כך שאינו רוצה לפרסם, "עשיתי זאת כצו מצפוני ואינני רוצה שיכירו לי על כך כל טובה", היא הסכימה. תקופה קצרה אחר כך דודתי ביקרה אצלי וסיפרה לי את הסיפור המרגש.

בארטאלי מת לפני מספר שנים ובנו אנדריאה רצה שיוכר על ידי יד ושם, אבל דא עקא – לא נותרו עדים חיים לפועלו מלבד אדם שהתגורר בדירה שהייתה שייכת לבארטאלי בחסות בן דודו ואילו האנשים הרבים, מדובר במאות, שניצלו בזכות אותן תעודות, לא ידעו למי הם חבים את חייהם. זה לא הספיק ליד ושם. כאן נכנס הקשר השני שלי לאיש, החלטתי לכתוב ליד ושם כל הידוע לי מדודתי ואכן, כפי שנודע לי, היו דבריי מכריעים בנוגע להחלטה לכבד את זיכרו של גיינו בארטאלי באות חסיד אומות העולם.

ומשהו קטן לסיום – עיתוני איטליה יצאו מגדרם עם היוודע הדבר בחול המועד סוכות, בכל העיתונים הופיעו כתבות על האיש ועל הקשר שלו לאבי. בארץ הנושא עבר בקול דממה דקה... ונקווה שתמיד יישמע (תהלים קי"ח, ט"ו) קול רנה וישועה--בְּאֵהָלֵי צְדִיקִים...

jele קאסוטו-צברון

סצף עלי הרי את פסיכוי?

סיכום רשמים מדיון בענין חדרים לחומ"ש (חיילים, בנות שירות, מכינות, ישיבות, ש"ש)

במוצ"ש חוהמ"ס התכנסנו בוגרי יב', תיכונים וטחים והורים לדון בנושא חדרים לחומ"ש. היוזמה לקיים דיון זה באה בעקבות מחאתם של הצעירים כנגד המלצת הנהלת הקהילה שלא לאפשר מתן חדרים לצעירים בתקופת השירות. (למי שאינו זוכר, לפני כחודש כוסה חדר-האוכל בשלטים נוגעים ללב שהביעו את תסכולם של הצעירים מהחלטה זו-ראו הכותרת לעיל). בעקבות המחאה החלטנו לבקש לדחות את הדיון באסיפה ולכנס דיון מקדים בין הורים וילדים יחד עם נציגי ו. קליטה והנהלת הקהילה, על-מנת להקשיב לצעירים ולמה שיש להם לומר.

הדיון התנהל באווירה חיובית, תחילה במעגלים נפרדים של הורים וצעירים ולאחר מכן במשותף (אוסף כאן תודה לדרורית שהנחתה לצידי בחן וברגישות). הצעירים דיברו על הצורך בפרטיות וב"ספייס", ועל החשיבות שבגיבוש עם החברה הצעירה, גיבוש שמתחזק בסביבת החדרים. בין השורות עלתה גם התחושה שהקיבוץ משקיע הרבה בקליטה של משפחות חדשות ולא מספיק קולט את בני ובנות הקיבוץ הצעירים. עפר הסביר שלהחלטה על אי-מתן חדרים בחומש שני נימוקים עיקריים: האחד-נימוק טכני: אין דירות לזוגות צעירים, יש תוכנית להשקיע בהפיכת הקוביות למגורים לזוגות ברגע שיתאפשר מבחינה תקציבית. אין מדובר רק בפנים חדשות בקיבוץ, טען עופר, מדובר גם בבני משק שכרגע אין אף דירה פנויה לשכן אותם. הדחיפות הזו גבוהה יותר משל בן חייל שיכול להסתדר בחדר בבית, גם כיוון שהדירות היום גדולות יותר ומאפשרות ברוב המקרים חדר לבד לבן או הבת הבוגרים, וגם כיון שבמהלך השירות החבר'ה לא נמצאים כאן הרבה.

הנימוק השני שהזכיר עופר הוא נימוק עקרוני: כדי לעודד תקשורת טובה בין הצעיר לבין הוריו, ראוי שהצעיר יגור בבית ולא יפרוש לחדרו בזמן המועט שהוא נמצא בבית. בדיון עם ההורים עלו דעות שונות: חלק מן ההורים טענו בענין זה שאת השיקולים העקרוניים יש להשאיר להחלטתם בשיחה עם בנם או בתם. חלק מן ההורים דווקא רצו את עזרת הקהילה באמירת לא לילדיהם, כדי למנוע עימותים בבית.

עמדה נוספת שעלתה בדיון היתה שהרצון בחדרים בגיל זה ממילא דועך מעצמו בשל דירות החברים המרווחות יותר, ובשל עלות החדר, ולכן אולי אין צורך להגיד "לא" גורף, אלא פשוט לאפשר 2-3 חדרים לכל מחזור וכך לשמור על ההרגשה הטובה של החבר'ה. עלה רעיון גם של "דירת שירות"-לתת חדר אחד שיהווה גם מעין מועדון לכל השכבה.

בסיכומי של דבר, בעיני זה היה מפגש חשוב שלא קורה בד"כ באופן טבעי-מפגש בין צעירים למנהלי הקהילה, חשוב בעיני שהצדדים ישמעו אלה את אלה וירחיבו את נקודת המבט שלהם.

הנושא וודאי יובא לאחת האסיפות הקרובות. אני מקווה שגם אם יוחלט שלא לתת חדרים לחומ"ש, שנשכיל להעביר לצעירים את התחושה שהם רצויים ואהובים כאן, ושמקשיבים לדעתם.

אפרת פראווי

הודעה מהמראפה

החל מן השבוע הקרוב 6/10 ב' מרחשון, המרפאה תהיה פתוחה בימי שני.
בימי שלישי, המרפאה תהיה סגורה לקבלת קהל.
להלן הלוח המעודכן:

יום ב':

רופא : 07:00 עד 10:00

אחות : 09:00 עד 12:00

בדיקות דם 07:30 עד 08:15

יום ג': סגור

בברכת בריאות טובה,

דא"ר ר' כ'ר

רצון כללי הביטוח לנוסעים לחו"ל

יש לדאוג לפוליסת ביטוח לפחות שבועיים לפני הנסיעה.

עדיף להכין הביטוח כחודש לפני מועד היציאה, במיוחד כאשר מדובר באישורים רפואיים.

הביטוח מקנה פיצוי במידה שישנה הצדקה לביטול הנסיעה.

חברים/ות שיש להם בעיות רפואיות/הריון וחברים/ות מעל גיל 65, צריכים להביא אישורים רפואיים. טפסים אצלי בהנה"ח.

אם הקדמתם לחזור, יש להביא צילום דרכון+חתימת תאריך כניסה לארץ, כדי לקבל החזר.

במידה ונזקקתם לטיפול רפואי בחו"ל, יש להביא מסמכים רפואיים וקבלות מקוריות.

במקרה של גניבה או אבידה, יש להביא אישור מהמשטרה המקומית, פרוט הפריטים שנגנבו, וקבלות מקוריות, על מנת שנוכל להגיש תביעה.

לתשומת ליבכם: בכל חברות הביטוח לא ניתן להפיק פוליסות למי שכבר נמצא בחו"ל !!!

סוכני הביטוח שלנו ב'שדמה' דואגים לכיסוי הטוב ביותר, במחיר סביר, ונותנים לנו שרות טוב.

סעו לשלום, תיהנו, וחזרו הביתה בשלום.

רחל ברזלי

חברת הנוצר-פרויקט קיבוץ

השנה החלו את לימודיהן בחברת הנוער ארבעים ושתיים בנות, מהן שבע-עשרה בנות חדשות בכיתות ט-י.

השבת הבנות ישארו בקיבוץ וזו השבת הראשונה מתוך שש-עשרה שבתות מתוכננות שבהן הבנות עתידות להיות בקיבוץ.

מבחינתנו וכך אנו שומעים גם מהבוגרות שלנו, אווירת השבת שהבנות חוות כאן יחד עם האירוח לו הן זוכות אצל המשפחות המארחות הוא כלי חשוב בעבודתנו החינוכית ובגיבוש הזהות של הבנות.

אבקש להרחיב מעט לטובת מי שלא מכיר:

אי שם במורדות הקיבוץ שוכנת לה חברת הנוער-פרויקט חברתי-חינוכי של קיבוץ סעד.

פרויקט זה קיים בקיבוץ כבר שנים רבות בגלגולים שונים. בשנים האחרונות, הפנימיה שפועלת תחת פיקוח של משרד החינוך הינה פנימייה דתית לבנות, שלכולן מאפיין משותף-קושי רגשי כל שהוא. הפנימייה, בחסות הקיבוץ, נותנת להן בית חם, סיוע לימודי ורגשי רב, הכוונה לחיים ועבודת מידות, ולבסוף הבוגרות שלנו מסיימות עם תעודת בגרות מלאה ומשרתות את המדינה בצבא או בשרות לאומי.

השנה, 15 מהבנות מגיעות מיהודה ושומרון, 10 הן מהעדה האתיופית, ושאר הבנות מגיעות מכל רחבי הארץ.

אקמץ במילים ואומר שבמהלך השנים חברת הנוער סייעה מאוד לנפשות רבות ומי שקצת מכיר, יודע שלא הגזמתי.

כיוון שהקיבוץ לקח על עצמו את הפרויקט החשוב הזה אני מבקש את תמיכתכם: אני יודע ומודע (וחלק מהחברים דואגים להזכיר לי מידי פעם), כי לא כל הבנות מתנהגות ומתלבשות לפי הנורמה המקובלת בקיבוצינו. אני מודע מראש לכך שכשהבנות נמצאות כאן בשבת הרעש והדיבורים בבית הכנסת ובחד"א מפריעים מאוד.

איננו מקילים ראש בכך ואנו משוחחים עם הבנות לא מעט על כיבוד החוקים והכללים הנהוגים כאן. מניסיונו הקצר, לאחר תקופה מסוימת, הדברים משתפרים וכמובן שעם תחילת השנה וקבלת הבנות החדשות שוב יש לחזור על התהליך החינוכי החשוב הזה.

עבודה חינוכית רבה מוטלת לפתחינו אך אני מבקש מכם כשותפים לפרויקט הזה, את סבלנותכם, את הבנתכם ואת קבלת הבנות למרות ההתנהגות השונה שחלק מהבנות מביאות איתן.

כל מי שזכה להכיר את הבנות מקרוב, משפחות מארחות או שעובד איתן בקיבוץ יודע לדווח על בנות מקסימות חכמות וטובות שהחיים הביאו לפתחן קושי והן אמיצות מספיק כדי להתמודד איתן ולרצות לבנות חיים משמעותיים.

אם נזכור כולנו שאנו שותפים בפרויקט חינוכי חשוב, שמשרד החינוך תומך בו בגלל חשיבותו הרבה (אין היום בארץ אף מוסד שדומה לו!) אולי יקל עלינו להכיל את ההתנהגויות החריגות לעיתים של הבנות

זוהי הזדמנות עברי להודות לקיבוץ על התמיכה והאפשרות לקיים כאן את המפעל הזה וכמובן למשפחות המארחות הותיקות והחדשות

ד"ר סמאלה פסט חוות חברת הנוצר

ענינו על מנהל הקהילה: מילות סיום וסיכום

ולפעמים החגיגה נגמרת..... אשמורת ראשונה נושקת לשלישית, לקום מחר בבוקר ולהתחיל מבראשית....

רבות שאלוני חברים לאחרונה, האם אני רואה סוף סוף את האור בקצה המנהרה, ואיך היא חווית ירידת העול כבד-השנים הזה, וכו'.

כנראה שאאכזב אם אומר שאיני חש כמחפש אור- כי אינני מרגיש במנהרה, אלא אני חש כמהלך עם הציבור על דרך סלולה מרתקת ויפהייה. איני מוריד עול, ואף איני מסיים בתחושת סבל, אלא בתחושת סיפוק רב, תחושה של מסע מאתגר המגיע לסיומו.

זכות גדולה ועצומה הייתה לי להיות שותף מבפנים לתהליכים מפליאים שעברנו כולנו יחד. על זכות זו שנפלה בחלקי, אני מודה לבורא עולם, ומודה לכלל הציבור שאפשר לי להיות במקום זה. לא אכחד ואומר שתמיד קל היה, ואין ברצוני לייפות את קשיי הדרך, אך דומני שזווית הראייה צריכה להיות מפרספקטיבה מתאימה ורחבה. למרות שאנו במעלה ההר, ואמנם עוד דרך רבה לפנינו, בכל זאת אני משתדל גם להסתכל אחורה, להביט כמה כבר טיפסנו, ובעיקר מהו הנוף המדהים הנגלה ממקום תצפיתנו, וכיצד הוא מאפיל על אבן נגף כזו או בור יקוש אחר, שהם מנת חלקם של כל מי ששואף לטפס ולהתעלות.

אני מסיים שש שנים ארוכות שחלפו ביעף, בתחושה שעברנו כולנו כברת דרך רצינית ביותר, מלווה בהרבה סיפוק והרבה אופטימיות ותקווה, שמצליחים להשכיח לרגע היכן היינו לפני שש שנים ומה עשינו כולנו מאז, כחברה חיה ופעילה.

לא אזכיר בשורות הבאות את ההתנהלות השוטפת של מוסדות הקהילה (חינוך, גיל רך, תרבות, דת, נוי, תברואה, בריאות וכדומה, וכן מערך תקציב הקהילה, ותקציב האגודה) אשר ממילא מקבלת ביטוי והתמקדות בכל שנה לקראת סיום השנה, ולקראת תוכנית הקהילה לשנה הבאה.

כן אשתדל לסקור - בקצירת האומר - את התחומים העיקריים בהם עשינו כולנו שינוי משמעותי, ומבלי שום יומרה לנסות ולמצות -ולו במעט- את המורכבות של כל תחום .

חלק מן הדברים נעשו על ידי כוחותינו שלנו כאן בסעד, חלקם על ידי גורמי חוץ, חלקם בזכות דחיפה של אנשינו, וחלקם בסיוע של המועצה או המדינה. המשותף הוא -שכולם התרחשו בשנים האחרונות ושינו את מצבנו לעיתים מקצה אל קצה.

אורחות חיים

עברנו כקהילה את מהלכו הראשון של תהליך השינויים, באופן מעורר כבוד. אני אומר זאת על רקע מפגשים לא מעטים עם נציגי קיבוצים המצויים בתהליכים דומים. שינוי עמוק שהתקבל אצלנו בהבנה, בהסכמה רחבה, ויצר דינמיקה חשובה ובריאה לחברה שלנו, למרות החששות העצומים שליוו אותנו. הפרטות, תמחור משרות, הסדרי בריאות, הסדרי סיעוד, הסדר צעירים, אהדה, התייעלות מערכות הקהילה, אמת העבודה, פתיחת חשבונות בנקים לחברים, מהלך החזר החוב לחברים, ועוד ועוד. זה היה התהליך המרכזי שחינו בצילו בשש השנים האחרונות, החל מהתכנון, ודרך הביצוע והיישום.

ומה הלאה? - עדיין כברת דרך לא קצרה לפנינו- שיוך דירות, שיוך הון וכו'.

איני יכול שלא להכיר כאן טובה לידידינו אהרון ארז, אשר בתבונה רבה יעץ וסייע לנו בניווט דרך השינוי המתאימה לחברה שלנו, והמשמרת מערכות קהילתיות משותפות רבות.

א. ממדי"ם - אין ספק שהתהליך הפיזי המשמעותי ביותר שעברנו בשנים האחרונות היה בניית הממד"ים. לא ארחיב, כי אגמים של דיו וקיתונות של רותחין כבר נשפכו על כך. במבט לאחור - השד לא נראה כל כך נורא. עדיין קיימת עוגמת נפש אצל לא מעט משפחות באשר ל"מכה בפטיש" של התהליך, אך בסופו של דבר זכינו כולנו לתחושת ביטחון גדולה הרבה יותר כל אחד בביתו. (מי זוכר את התקופה שלפני כן - כשצבע אדום היה מריץ אותנו למקלחת, או את תרגילי הריצה למקלטים, או למבני הבטון של בית הספר, לפני עופרת יצוקה?). גם הדשאים שנשתלו, נקלטו היטב, והירוק חזר לעיניים. סיום השיקום הנופי בכל הקשור לשתילת השיחיות, עוד לפנינו, ואנו מתכננים להתחילו מייד אחרי החגים.

ב. מיגון הגיל הרך - זכינו בשנים אלה גם לסיום בניית הגנים החדשים והפעלתם באופן מלא, וכמו כן בוצע סבב שני של מיגון לפעוטונים. כל זאת בידי פיקוד העורף, ומשרדי הממשלה השונים. מבצע מייגע לעובדות הגיל הרך, מעברים תכופים ועוד. ברוך ה', אנחנו אחרי.

ג. שכונת הגרעין - נזכיר לעצמנו את שתי שכונות הגרעין שקמו בן לילה - ליד המרפאה, וליד המוסך. תוספת חשובה של 16 קרוואנים, שנתנו לנו אורך נשימה הכרחי לתהליך הקליטה. זכינו לסיוע של המדינה-החטיבה להתיישבות, שהקימה את הפרוייקט ואנו השקענו יחסית סכום קטן בכסף.

ד. החלפת רחבת בית הכנסת - מי זוכר שהייתה עד לפני כמה שנים מאבנים ירושלמיות, ובתוכה "היה היה פנס בודד"? הרחבה החדשה מאירת עיניים, ונקווה שנשכיל לשמור על נקינה ויופייה.

ה. תוספת לבית שקמה - כזכור, בתחילה חשבנו בכלל להגדיל את מספר החדרים, ובעקבות תהליך חשיבה ארוך ומורכב של צוות "סעד בסעד" שעסק בנוהל הסיעוד שלנו, הגענו למסקנה שיש לשנות את אופי הבית, וקבלנו החלטה על הרחבתו. חיים אפי ז"ל שהיה "המוציא והמביא" של ההחלטה מול מוסדות המדינה, לא זכה לראותו מוגמר. כיום אנו זוכים למרחב ציבורי רחב ומזמין.

ו. בנייה פרטית - רבים מתוכנו הרחיבו את ביתם בשש השנים האחרונות. הניסיון שהצטבר מלמד שיש לעדכן את החלטות חוברת "בית חלומות", וההצעה העדכנית כבר כמעט מוכנה, ותידון בקרוב באסיפה. ומה הלאה?

ז. בניית שלב ג' בשכונת שקד-לחברי סעד. עבודות הפיתוח והכנת 14 המגרשים תחלנה בתוך כחודש. במקביל אנו נערכים בעזרת חברת קורום לכנס הדיירים הראשון - נקלטים בשלבי קבלה לחברות המעוניינים לבחון בנייה במתחם זה. לא נרחיב במסגרת זו, רק נזכיר שאנו מקווים להכשיר גם את מתחם בתי מנג'ו (להלן - שכונת מנגו) לבניית עוד 6 יחידות דיוור. ולכשתתמלאנה - יחלו עבודות הכשרת השטח הבא - ארץ הצבי (ליד בית הספר החדש). נושא זה כולו עוד יעסיקנו רבות במהלך השנה הקרובה וידווח במסגרות שונות.

ח. שיכון זמני למשפחות בני קיבוץ צעירות - עם ההחלטה לאפשר לכל משפחת בני-קיבוץ להתגורר בארבע השנים אחרי החתונה בקיבוץ (בכל מקרה, גם אם בסוף תחליט המשפחה שלא להיקלט בסעד), ועם הגידול בחזרת בני הקיבוץ לסעד, עלינו להכשיר מספיק מגורים לכך. כזכור ישנן תוכניות מוכנות על איחוד הדירות בקוביות, והפיכתן לבתים לזוגות הצעירים. תוכנית זו התעכבה בגין קושי כלכלי לבצע את הקד. אני מקווה ומאמין שבקיץ 2014 נוכל לגשת לביצוע המלאכה.

ט. הגדלת בית הכנסת - במוקדם או במאוחר נצטרך להידרש לנושא חשוב זה. זהו פרוייקט שיכול להתארך לשנים לא מעטות. יש להתחיל להתארגן למהלך קהילתי מתאים ובעקבותיו, תכנון ראשוני, ותוכנית עבודה.

י. שיפוצים והתאמות עתידיים - הזקוקים עדיין לאישור המוסדות ולאישור האסיפה:

1. העברת מרפאת השיניים לתוך המבנה המרכזי (ליד המספרה). 2. איחוד הספריות (עיונית, ילדים, מבוגרים) במבנה מחודש שיהפוך לספרייה ציבורית, במתחם בית הספר הישן. 3. הקמת מועדון לשירות הציבור בשטח ספריית המבוגרים (בנוסף למועדון לחבר, וחדר ההנצחה, הסמוכים לו). ועוד.

שכונת שקד

במהלך שש שנים אלה- זכינו להיכנס לתהליך הבנייה והאכלוס של שלב א' וב' בשכונת שקד. משפחות שהתגוררו אצלנו לעיתים לא מעט שנים, בצד משפחות שהגיעו "יונתנו" היישר מן העיר הגדולה.

העיבוי הדמוגרפי המבורך הביא איתו את הצורך ליצוק תוכן במוסדות האגודה הקהילתית שהקימונו עוד קודם לכן, לארגן לה תקציב מסודר, ולהעביר מערכות קהילה שונות תחת אחריותה, תוך הגדרות ברורות של דרך התנהלות. וכך מצאתי עצמי מנהל שתי אגודות בו זמנית, כשאני מחליף כובעים כמה פעמים במהלך אותו היום, ולפעמים במהלך אותה השעה.

עבודות הפיתוח באחריות חנן וחלופ, סוף סוף לפני סיום. השצ"פ (שטח ציבורי פתוח- גן המשחקים) שהוקם, כבר הומה ילדים, ובעוד כחודש יחל הקבלן הזוכה לבנות את הרחוב ההולנדי בשלב ב', על כל מרכיביו.

האתגר הגדול שעמד לפתחנו היה לא להיגרר למהלך של עימות כל כך ידוע ומקובל בתנועה הקיבוצית, בין תושבי שכונת ההרחבה לבין הקיבוץ על רקע של פיתוח, כספים, ואיכות הסביבה. ומשמצאנו עצמנו, גם אנחנו, מתחילים לצעוד במסלול בעייתי זה, הקמנו את צוות קשב (קבוץ שכונה ביחד) אשר בהרבה דיבור והקשבה הדדית, הצליח לחלץ אותנו מן המיצר, ואיפשר לנו שיח חדש ובונה. הצוות הונחה על ידי אורנה וניצה מחברת גבים, אשר תבונתן ונעימות הנחייתן, סייעו רבות בהצלחת בניית דרך נאותה, ועל כך כולנו מודים להם. האתגר הגדול- לדעת להתמודד עם הקשיים שיעלו בהמשך, וסביר שיעלו, באותה הדרך שהתווינו לעצמנו, ובעזרת צוות המשך.

קליטה

דומה שמתוך כל התהליכים שעברנו בסעד בשנים האחרונות, זהו כנראה התהליך המשמעותי ביותר. החיבור של מערכות קהילה משותפות בצד העצמאות המשפחתית שנוצרה עם השינוי, הפכו את ההצטרפות לסעד כמהלך אפשרי ואף רצוי ומתבקש.

הקמת הגרעין יצרה תנופה חיובית, ובעקבותיה עשרות משפחות צעירות, הן בני קיבוץ והן משפחות מבחוץ, מוצאות שהחיים בסעד הן אופציה מתאימה עבורן. צוות צמ"ד הוביל מהלך של אלפי שעות דיונים, נהלים, תקנונים, פגישות עם משפחות נקלטות, מחשבות, התלבטויות, ערבי הסברה, אסיפות חברים ועוד ועוד, שהפכו את חלום הצמיחה, למשהו שאפשר לחוש אותו ולתרגם אותו לעשייה בשטח. יש כיום כ-25 משפחות שהתקבלו למועמדות ועוד 5 נוספות שיתקיים עליהם דיון למועמדות מייד אחרי החג. משפחות נוספות תתקבלנה למועמדות במהלך השנה הקרובה. לגבי כל הקבוצה הזו אנו בשלבי התארגנות לקראת מהלך כניסה לתהליך חברות. זהו תהליך מורכב ביותר בקיבוץ המתחדש, בין היתר בגלל שכל משפחת חברים אמורה לבנות בית חדש, או לרכוש בית מהקיבוץ, כאשר כל אפשרות כזו נושאת בחובה שלל נושאים שצריכים לבוא על פתרונם.

בעקבות הגידול הדמוגרפי (כולל הצטרפות חברינו התושבים המתגוררים שכונת שקד) גדל הגיל הרך בסעד למספר שיא של 130 ילדים, והופעלו 7 בתי ילדים/פעוטונים. גם מערכת החינוך המשלים, עשתה מהלכים לא קטנים כתוצאה מגידול מבורך זה. הפנים הצעירות, הילדים בשבילים, הצפיפות בבית הכנסת- הם חוויה מיוחדת שציפינו לה כולנו במשך שנים.

עלינו לעסוק בהתאמת המשאבים הקהילתיים להמשך הגידול הצפוי. עם זאת, יש מקום לציין כאן מוקד התייחסות משמעותי ביותר, הדורש חשיבה וטיפול מעמיק, הגם שאינו בהכרח קשור במשאבים כספיים. הכוונה לקליטה החברתית-תרבותית של קבוצת המשפחות החדשות לתוך רקמת החיים בסעד, על תחומיה השונים, אימוץ אופי השיח הציבורי המתנהל בקיבוץ, חיבור לתחושת האחריות הקהילתית, נכונות להתגייס לפרוייקטים קהילתיים, ועוד כהנה וכהנה מסגרות חיים אשר יוצרים את המרקם הייחודי של סעד. יש לתת את הדעת על תהליך קליטה זה, למצוא את הדרך לכוונו, ולנהל אותו באופן נכון. צריך ליצור חיבור שיחזק את המחויבות והרצון להיות שותפים בנשיאה בעול. חיבור שלא יגרום דילול ה- "D.N.A" של הקיבוץ, אלא יצור סינרגיה, דחיפה קדימה, עוצמות של עשייה מתוך המקום המיוחד של סעד. לענ"ד זהו האתגר הגדול ביותר העומד לפתחנו.

תשתיות

תחום רב-הוצאות המעסיק אותנו רבות. בחלקו התקדמנו, וחלקו נשאר כאתגר עתידי-
 הכנסת מדי מים לבתי החברים- צוות "מים חיים/מים בששון" שקד רבות על התארגנות התהליך, שהיום נראה
 כאילו כבר קיים מימים ימימה. דומני שתהליך מבורך זה מאפשר לכל אחד מאתנו לחסוך במשאב היקר הנ"ל.
 כזכור חיברנו גם את גינות החברים, והיום כל הקיבוץ מדוד באופן מסודר, למעט כמה בתים שבהם הייתה בעייה
 טכנית, ויושביהם מחוייבים בסכום ממוצע. לצערי עדיין לא גילינו את מקור הפער בין הכמות הנכנסת אלינו על ידי
 מקורות, לבין מה שנרשם אצלנו במדי המים (המים האבודים). זוהי משימה חשובה שעדיין ממתנה לגואל.
 החלפת מקור חימום המים החמים- ממזוט וגז למשאבות חום (חשמל). הצוות שהוזכר לעיל, למד את הנושא במשך
 כמחצית שנה, והציע לציבור את חלופת משאבות החום, העובדת היום לשביעות רצוננו. ארובות העשן הפכו תודה
 לאל למונומנט-אנדרטה היסטורית. עם עליית מחירי החשמל (פי 1.5) בתוך שנתיים, אנו רואים ייקור גדול מעבר
 לתכנון. החלה מחשבה כיצד לייעל את המערכת הנ"ל.
 החלפת מגרשי המשחקים- בסיועה של המועצה החלפנו את שני מגרשי המשחקים הגדולים- ליד חדר האוכל, וליד
 מקלט קרמיקה. הדרישה להחלפה נבעה מבעיות בטיחות, ואי עמידה בתקנים המחמירים. נראה שאכן המגרשים
 החדשים מנוצלים כדבעי. תודה למועצה על תמיכתה בנושא.
 ומה הלאה?- הבאת הצעת התב"ע המעודכנת (המפה הצבעונית שהייתה תלויה בחדר האוכל לפני כמה חודשים)
 לאחר הערות חברים ותושבים לאישור האסיפה, ולאחריה העברתה למוסדות התכנון של המדינה.
 פיתרון בעיית חניה ותחבורה בתוך שטחי המגורים. פתרון בעיית סתימות הביוב החוזרות ונשנות בחלק התחתון של
 הקיבוץ. ועוד.

ביטחון

כל מי שחי ב"חוטף עזה" לא צריך הבהרות נוספות. תודה לאל, ובלי לפתוח פה לשטן, למרות שנפלו כ-25 רקטות
 "בתוך הגדר" כולל נפילות בתוך ובצמוד לבתים, לא נשרט אפילו אדם אחד. במהלך השנים האחרונות, זכינו ללא
 מעט תקופות מאתגרות ביטחונית, כאשר הממושכות שבהן היו כזכור בעופרת יצוקה, ובעמוד ענן. רבות כבר נכתב
 על כך, ולא נאריך כאן, אך נציין את החשוב מכל – ההתארגנות המוקדמת ששיתפה עשרות חברים, הן בהכנות והן
 בזמן אמת, התרגילים השנתיים, ורוח ההתנדבות שיש בחברה שלנו יצרו מצב שדווקא מלחמות/מבצעים אלה הפכו
 לגורם מלכד ומגבש חברתית, מתוך התרוממות רוח. זכינו גם לקיים הכנסת אורחים שאין דומה לה, ומאות חיילים
 קבלו אצלנו מחסה, קורת גג ומקלחת חמה.
 נוסף שצוות צח"י של סעד (כולל כיתת הכוננות) ידוע במועצה שלנו ובשכנותיה, כצוות גדול מקצועי ומנוסה, וזוכה
 להערכה רבה ביותר. במקביל הקמנו את צוות כבוי האש, נערכו אימונים, נרכש ציוד, והצוות בכוננות. כעת, ביוזמה
 שעלתה מהשטח, אנו בהתארגנות התחלתית להקמת צוות רפואת-חירום לסיוע ראשוני מהיר בזמן חירום, ובהמשך
 אנו רוצים גם להקים צוות חילוץ והצלה.
 מה שנשאר לי לומר זו תודה ענקית לכל הנושאים בעול, החושבים איך וכיצד לעשות חיינו בטוחים יותר.

נושאי קהילה נוספים-בהם עסקנו בשנים האחרונות:

א. י' עיקרי אמנה- תהליך ברור תעודת הזהות הדתית של קהילת סעד, וקביעת אמנה ציבורית בנושא. התהליך
 הציבורי היה מרתק, אם כי לא קל, ושוב נוכחנו שקהילה האמונה על שיח ציבורי מסוגלת לצלוח מוקשים חברתיים
 לא קלים, בהצלחה. (שי בן יוסף ומרים שפירא, להם אנו חייבים לא מעט תודות, ידעו להזכיר לנו את שאומרים לנו
 גם מלווים ויועצים אחרים – כמו אהרון ארז, וניצה ואורנה-שהשיח הקהילתי בסעד, ורמת הדיון והאכפתיות

ההדדית, הינם דברים יוצאי דופן לטובה בנוף הקיבוצי, וראוי שנעשה כל מאמץ לשמר אותם). בהמשך לתהליך זה ובעקבותיו, זכינו לבחור את הרב ארי, כרב הקיבוץ, וזו אכן זכות גדולה עבורנו.

ב. "והיה מחניך קדוש" - נוהל תל"ם - שגיבשנו ואישרנו באסיפת החברים. גם כאן נוכחנו כולנו ביכולתה של הקהילה כולה לדון בנושאים רגישים ולא נוחים, באופן מעורר כבוד.

ג. גרעין צבר - הצטרף לפרויקטים הציוניים רבי המשמעות שאנו מנהלים אצלנו, ומשמשים להם כבית. השמחה והצבעוניות שהוסיפו חברי הגרעין לסעד בכלל, ולנוער ולצעירים בפרט, הזכירו לכולנו את ימי ה usy הזכורים לטוב. שמחנו להפוך להם כבית שני, ובימים אלה כשראשוני הגרעין משתחררים נאחל להם הצלחה רבה בהמשך החיים והיקלטות בארץ. גרעין חדש יגיע אם ירצה ה' בתחילת הקיץ הבא.

ד. השינויים בענף המזון - איני יכול שלא להזכירם כאן. רבות נכתב ונאמר, ולכן לא אפרט. אנו מאמינים שאכן מהלך זה יניב פירות יפים בכמה היבטים. הוקם צוות תקומה (תאום קהילה ומפעל המזון), ונקווה שנזדקק לו אך במעט.

ה. סיור העולם התחתון - הכנסנו לפני כחמש שנים את מסורת הסיור השנתי לעובדי קומת הקרקע של חדר האוכל - ביקרנו בשנה הראשונה בירושלים של בית ראשון, לאחריה - ירושלים של בית שני, בשלישית - בעקבות ביהושע בן-נון, ברביעית - במרכז השומרון, ובחמישית - בתעשייה המתפתחת בנגב. אני תקווה שמסורת יפה זו תימשך.

ו. ועדת ביקורת - הועדה חידשה את פעילותה לאחר הפסקה לא קצרה. הביקורת היא כלי חשוב בכל חברה, וגם אצלנו, הן ברמת בקרה על ביצוע החלטות, הן ברמת ההתנהלות הכלכלית-חברתית של גורמי המשק והקהילה. ראוי שהביקורת תתנהל באופן שוטף לאורך כל השנה, ותפורסם לציבור. ואזכיר כאן לא רק את הביקורת הממוסדת, אלא גם את הביקורת הספונטנית של חברים. דרושה רגישות לא מעטה כדי לדעת כיצד לבקר ולהעיר באופן מצמיח, בונה, ומתקן. לא פעם נופלים אנו, הן בעלי תפקידים והן חברים מן השורה, בהעברת ביקורת באופן לא אחראי, לא רגיש, ולעיתים אף פוגע. דומני שהמבחן הטוב ביותר הוא לשאול עצמנו לפני כן, האם היינו חשים הוגנות - לו הביקורת אותה היינו רוצים להעביר, הייתה מופנית באופן זה, כלפינו. השאלה היא לא רק "מה אומרים", אלא בעיקר "איך אומרים"?

מה הלאה בתחום הקהילה - ?

נזכיר כאן משימה אחת מתוך לא מעט משימות קהילתיות - התארגנות למהלך פרישה של החברים המבוגרים ממעגל העבודה. הנושא רגיש ומורכב, ודורש התייחסות מערכתית של מתן פתרונות תעסוקה ופנאי, ליווי מקצועי, ועוד. נושא זה צריך לעמוד על סדר יומנו בהקדם.

אסיפת החברים

האסיפה היא לא רק מוסד פורמאלי. היא אמורה להיות נשמת אפה של החברה הקיבוצית. תהליך ירידת קרנה של האסיפה מוכר לנו לא מהיום (וכנראה סיבות רבות לו, בתנועה הקיבוצית כולה, וגם כמובן בסעד) והוא משקף בעומקו תהליך בעייתי מאד בחברה שלנו. כיום האסיפה היא הבוואה של תחושת חוסר המעורבות, הן של חלקים גדולים בציבור החברים הוותיק, והן של ציבור החברים החדשים. קל מאד להתפתות ולבטל את האסיפה, להעביר דיון מצולם בערוץ החרוץ ולהצביע בקלפי, אך דומני שאסור לעשות זאת בשום אופן. יש לתת את הדעת כיצד אנו מצליחים לחבר את הציבור הרחב למוסד חשוב זה, למען המשך קיומו עוד לשנים רבות.

בשש השנים הללו נפרדנו מחברים וותיקים רבים. "החלפת משמרות" מתבצעת מול עינינו. דור שלם הולך ונעלם מהרחוב הקיבוצי. אבות מייסדים, שהלכו לפנינו כעמוד אש וענן לאורך הדרך, והיו עבורנו סמל להשראה- כבר לא איתנו. אלה הם העמודים שהבית נכון עליהם, אלה מורי הדרך שהתוו לנו את צורת החשיבה הכל- כך ייחודית של סעד, האחריות הציבורית, השיח המתון, הפתיחות והקבלה ללא תנאי, בצד היכולת לשמר עולם ערכים ועולם לימוד תורה- כל אלה הם מנכסי צאן הברזל עליהם מושתתת קהילתנו, בבסיס קיומה. הנדע ללכת לאורם? לא להיסחף במהלך הזרם למקומות שלא רצינו להגיע? התדע ההנהגה העתידית של הקיבוץ בעוד שנים ספורות, לנווט את הספינה כפי שהם לימדונו, מתוך האחריות העצומה הזו לכלל הציבור, על כל מרכיביו? אני תקווה שכן, אך מוטלת על כולנו ההתגייסות להצלחת המשימה הכבדה הזו.

מעט תודות

כפי שפתחתי, במובן מסויים אני חש כאילו בסיומו של מסע מאתגר ומרתק. עוד רבה הדרך, ועוד רבה מאד העשייה המצפה להיעשות בתחום הצמיחה הדמוגרפית, שאשתדל להירתם לקידומה עם חברים נוספים. התחושה המשמעותית ביותר איתה אני יוצא מן התפקיד הנוכחי לתפקיד הבא, היא תחושת הודיה לקהילה כולה. עם זאת, אני רוצה להקדיש אמירת תודה מיוחדת לאלה שהלכו איתי צמוד שכם אל שכם, לעיתים עם פנס מאיר, לא פעם פלסו את הדרך, לפעמים העמיסו על גבם חלק מהתיקים לזמן זה או אחר, ותמיד תמיד ידעו לעודד במילים טובות כשהזיעה נגרה במעלה ההר, והעייפות חלחלה בכל הגוף. את ראשי הוועדות ומרכזי הענפים המסורים, וכן עוד הרבה אנשים טובים באמצע הדרך, לא אציין כאן, כי כולם-רבים הם ואי אפשר לפורטם. אתייחס ולו במעט רק לבעלי תפקיד הנושקים ישירות לעבודת הניהול של מנהל הקהילה: –

ראש וראשון - שמח הייתי להודות שוב, ולו עוד פעם אחת, לחיים אפשטיין ז"ל. לא זכיתי אני ולא זכינו כולנו שחיים ימשיך לעבוד עימנו. תיארתי לא מעט את סגולותיו, ואת הסיוע הרב שהעניק לי עד ימיו האחרונים. תחושת חובת ההודיה לחיים קיימת עמוק בתוכי, ולא תימחה.

ולהבדיל- יבדלו לחיים טובים וארוכים בעלי התפקיד הבאים: –

יחידת מש"א- תודה לבני ויונת על המסירות והאחריות לאורך כל הדרך. תודה על שעות של דיונים משותפים (ושבירת ראש..). איך לאישי תפקידים, איך לבנות וועדות, איך להגדיר תפקידים, ועוד.

לרכטי מזכירתי הנאמנה- אשר ששה לכל משימה ולא וויתרה מעולם על דקת עבודה, תודה על הרבה עצות חכמות ממרום גילה וניסיונה. תודה לרחל צור שהייתה תמיד במקום, לכל גיבוי וצורך.

ישי אברהם – יד ימיני בחמש השנים האחרונות, ובלא מעט מובנים גם מורי ורבי בתורת המספרים. מקצועי, שקול, נעים, איש שיחה, ואף בעל חוש הומור (יש כנראה רואי חשבון כאלה... עובדה). בזכותו בנינו מחדש את מסגרות התקציב אחרי השינוי, וכן עם הפעלת האגודה הקהילתית ואף אחר כך, ביצענו שינויים לא קטנים בכל שנה במבנה תקציב הקהילה. לא מעט בזכות עבודתו, הצלחנו בדרך כלל לסיים באיזון שנתי. ישי היה גם שליחי לתפקידים מיוחדים, שדרשו הרבה שיקול דעת. על כל אלה אני מוקיר לישי תודה גדולה גדולה.

ואסיים בתחושת חובה עצומה להודות מעומק הלב על כל מה שלמדתי במהלך התקופה הזו, לשני שותפיי לצוות הניהולי של הקיבוץ- בוקי וחלופ. זכיתי באופן אישי לעבוד תקופה כל כך משמעותית עם שניהם, וזכינו כולנו, שבראש המערכת עומדים אנשים אלה, המסורים ומחוייבים ללא גבול, ללא שעות, ובלי חשבון. שניהם ידעו להגדיר

את מסלול ההתקדמות, לעקוף קשיים בצורה יצירתית, להמשיך ללא לאות לדחוף את המערכת על כל אגפיה, בהסתכלות על כל פרט ופרט, תוך ראיית המטרה הרחוקה באופק, וחתימה מתמדת אליה. רק כדי לא להביכם, איני ממשך כאן לספר בשבחם, אבל דומני שכולנו חייבים להם כתבה, חוב שכלל אי אפשר לתאר במילים. אני שמח בשביל מחליפי, שישתלב בעבודת צוות מנוסה כזה, תומך, ובעל חזון.

לסיום אומר - שאני חש שההגה עובר לידיים טובות ומנוסות. נחום- רגליו נטועות עמוק באדמת הקיבוץ, ויחד עם הניסיון שצבר בניהול הקהילה בכפר עציון, והערכים שמנחים אותו, בטוחני שיידע להוביל את הקהילה ומערכותיה בדרך הראויה. איחולי הצלחה מכולנו.

זה הזמן לבקש סליחה אם פגעתי בחברים שונים, ובטוח שאכן פגעתי. אני מקווה שברור לכולנו שהחלטות נעשות באופן הכי אובייקטיבי האפשרי, ואף על פי כן... כולנו מועדים לטעות, ובודאי מי שנדרש לקבל החלטות גם עבור אחרים. ועל כן בקשת סליחה ומחילה.

שבת שלום אפר

'שבת חתני' - (תורה ובראשית)

לרגל שבת משפחות חתנים, נתכנס כולנו לערב הוקרה והצטרפות לחבורות לומדי התורה בקהילתנו המפגש יתקיים בשבת פי' נח בין השעות 17:30 – 19:00 במתחם חדר האוכל.

בתכנית: 17:30 - 18:00 - לימוד בקבוצות ע"י נציגי חבורות הלימוד.

18:00 – 18:20 - הפסקת כיבוד ושתיית 'לחיים' לכבוד החבורות ומשפחות החתנים.

18:20 – 19:00 - 'טיש' (שירים ודברים) בהשתתפות:

משפחת חתן תורה – **ליאור ותמר אייל**

משפחת חתן בראשית – **יוסף ועדנה כרמון**

הרב ארי, נציג הקהילה (תפילת ערבית תתקיים במוצש"ק במקום הכינוס)

קבוצות הלימוד יערכו במקביל - כל משתתף יבחר קבוצת לימוד

(1) לומדי הבוקר – מסכת כתובות בהנחיית יצחק שלומי

לומדי הגד"ש – מסכת סוטה בהנחיית אלי שלוין

(2) לומדי העמוד היומי – בהנחיית אחד מהלומדים

(3) על אפרוחים ותפילה (לקראת פתיחת חוג עיון תפילה) – שקמה יניב

(4) עיון בספרות הקבלה – שפרה אסולין

במקביל ינתנו שיעורים לילדים ונוער

(א) נערי התיכון – בהנחיית דרורית וויס

(ב) נערי החטיבה – בהנחיית ליאור אייל

(ג) 'דור לדור' - בהנחיית ניצן ברביץ

בואו להשתתף ולתת שם והוקרה ללומדי התורה והצוסקיט בה